

ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาและวินิจฉัยความผิด ด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม¹

ยุทธการ ฅ พัทลุง²

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาและวินิจฉัยความผิดด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงองค์ประกอบของคณะกรรมการทันตแพทยสภา ความหมาย ความเป็นมา แนวคิด และทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพิจารณาและวินิจฉัยความผิดทางจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ซึ่งทำให้ผู้ศึกษาได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับที่มาของคณะกรรมการทันตแพทยสภา อำนาจหน้าที่ของทันตแพทยสภา จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม รวมทั้งกระบวนการและปัญหาของการพิจารณาวินิจฉัยความผิดด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม

อย่างไรก็ตาม เมื่อได้ทำการศึกษาปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาและวินิจฉัยความผิดด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 พบว่ามีสาเหตุมาจากความไม่ชัดเจน เป็นบทบัญญัติกฎหมายที่ใช้มานานกว่า 30 ปี มีความล้าสมัยไม่ทันต่อสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน จึงมีประเด็นปัญหากฎหมายอยู่หลายประการ ดังนี้

ประการแรก คือ ปัญหาเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการทันตแพทยสภา ตามมาตรา 15³ และมาตรา 19⁴ เนื่องจากปัจจุบันคณะกรรมการทันตแพทยสภาที่มีมาและองค์ประกอบตามมาตรา 15 และมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 ซึ่งจะมีที่มาอยู่ 3 แหล่ง รวมจำนวน 46 คน คือ กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน 18 คน กรรมการโดยการแต่งตั้งจาก 3 กระทรวง จำนวน 5 คน และกรรมการจากการเลือกตั้งโดยสมาชิกทันตแพทยสภา จำนวน 23 คน ซึ่งในอดีตจนถึงปัจจุบันคณะกรรมการทันตแพทยสภาได้ดำเนินการตัดสินเรื่องร้องเรียนที่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาของทันตแพทยสภาอยู่ด้วยกันหลายคดี ซึ่งปรากฏว่า มีตัวอย่างคดีที่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของทันตแพทยสภาที่จะก่อให้เกิด

¹บทความนี้ เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาและวินิจฉัยความผิดด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชรินทร์ เทพสุเมธานนท์ ประธานและกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์สุเมธ จานประดับ และอาจารย์ ดร. พิรพงศ์ จงไพศาลสกุล

²นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนภูมิภาค) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 มาตรา 15.

⁴พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 มาตรา 19.

การสูญเสียต่อภาพลักษณ์ของทันตแพทยสภาในเรื่องความน่าเชื่อถือจากสาธารณชน จนยากที่จะเรียกศรัทธาคืนมาได้ ปัญหาองค์ประกอบของทันตแพทยสภาเป็นปัญหาในทำนองเดียวกันกับแพทยสภาอังกฤษ ภายหลังจากที่แพทยสภาอังกฤษเกิดวิกฤติศรัทธาจึงนำมาสู่การรีรู้อและออกแบบแพทยสภาใหม่ คือการสร้างกลไกที่จะทำหน้าที่ปกป้องประโยชน์ผู้ป่วยและประชาชนอย่างแท้จริง และป้องกันไม่ให้แพทยสภา กลายเป็นองค์กรปกป้องตนเอง เพื่อรักษาความเชื่อมั่นและความไว้วางใจจากประชาชนที่มีต่อแพทยสภา ผลของการเปลี่ยนแปลงระบบการดำเนินงานองค์กรแพทยสภาเหล่านี้ ทำให้เกิดกลไกธรรมาภิบาลต่าง ๆ ที่น่าสนใจหลายประการ คือ การให้ความสำคัญกับการคุ้มครองผู้ป่วยหรือประชาชนในการออกกฎหมาย หรือมาตรการควบคุมกำกับดูแลแพทย์ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของคณะกรรมการแพทยสภาด้วยการลดจำนวนกรรมการให้มีจำนวนไม่เกิน 35 คน และเพิ่มสัดส่วนกรรมการที่เป็นบุคคลทั่วไปที่มีผู้ใช้ประกอบวิชาชีพ การให้ความสำคัญกับหลักการเรื่องเวชปฏิบัติที่ดี และการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างแพทย์กับผู้ป่วย การจัดตั้ง Council for Health Care Regulatory Excellence (CHRE) เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินงานของแพทยสภาอังกฤษที่พิจารณาเรื่องร้องเรียนแพทย์ว่า มีความถูกต้องเหมาะสมและเป็นธรรมหรือไม่ โดย CHRE มีอำนาจหน้าที่พิจารณาส่งเรื่องร้องเรียนที่มีคำตัดสินแล้วไปยังศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาคัดสินคดี เพื่อให้ศาลมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงคำตัดสินของแพทยสภาได้ หรือกรณีศึกษาประเทศนิวซีแลนด์ที่มีการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐด้านคุ้มครองสิทธิผู้ป่วยที่มีชื่อว่า Health and Disability Commissioner (HDC) มีอำนาจหน้าที่เป็นตัวกลางในการพิจารณากลับกรณีสองเรื่องเรียนแพทย์ในชั้นต้นแทนแพทยสภา หรือระบบอภีบาลในระบบสุขภาพของสภาผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพแห่งแอฟริกาใต้ (Health Professions Council of South Africa)

ประการที่สอง ปัญหาเกี่ยวกับการให้คณะกรรมการทันตแพทยสภาสามารถกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมที่กระทำความผิดด้านจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ตามมาตรา 34⁶ วรรคสอง เนื่องจากปัจจุบันการที่ทันตแพทยสภามีวัตถุประสงค์หลักข้อหนึ่งคือ “ควบคุมความประพฤติของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม” ตามมาตรา 8⁷ (4) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 นั้น ทำให้ทันตแพทยสภาซึ่งเป็นนิติบุคคลในฐานะองค์กรของรัฐมีอำนาจหน้าที่หลายประการ โดยเฉพาะการที่ออกข้อบังคับหลายฉบับ เช่น ข้อบังคับทันตแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2538 ข้อบังคับทันตแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์ว่าด้วยการสืบสวนหรือสอบสวนในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2538 เป็นต้น เพื่อให้เป็นหลักในเรื่องการทำหน้าที่ดังกล่าว อีกทั้งเมื่อมีข้อบังคับแล้ว ทันตแพทยสภายังอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติ

⁵ไพศาล ลิ้มสถิตย์, “กลไกธรรมาภิบาลในการควบคุมวิชาชีพเวชกรรมในต่างประเทศ: กรณีศึกษาประเทศสหราชอาณาจักร นิวซีแลนด์และแอฟริกาใต้,” (วิทยานิพนธ์ นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2555.

⁶พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 มาตรา 34 วรรคสอง.

⁷พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 มาตรา 8 (4).

วิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 ในการที่กล่าวโทษทันตแพทย์ว่าได้กระทำความผิดตามข้อบังคับเหล่านั้นด้วย หากพิจารณาเบื้องต้นคิดว่าน่าจะ “เหมาะสมแล้ว” แต่หากพิจารณาให้ลึกซึ้งโดยหลักแห่งความยุติธรรม (ระบบธรรมาภิบาล) แล้วก็อาจมีผู้ตั้งคำถามหรือเกิดเป็นปัญหาขึ้นได้ว่า “การที่ทันตแพทย์สภาเป็นองค์กรวิชาชีพและเป็นผู้ที่ออกกฎเกณฑ์เอง กล่าวโทษเอง ตัดสินเอง จะกลายเป็นเสมือนองค์กรที่รวมอำนาจ ทั้งในด้านนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการในองค์กรเดียวกัน” โดยเฉพาะในประเด็นการพิจารณาคดีด้านจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม ซึ่งในขณะนี้ถือว่ามีความสำคัญยิ่งเพราะถือว่าเป็น “การพิจารณาทางปกครอง” และ “การทำคำสั่งทางปกครอง” ย่อมส่งผลกระทบต่อผู้ถูกกล่าวโทษอย่างแน่นอน

ประการที่สาม ปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลา และวิธีการสืบสวนหรือสอบสวนในการดำเนินการพิจารณาและวินิจฉัยความผิดด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม มาตรา 36 มาตรา 37 มาตรา 38 มาตรา 41 และมาตรา 42⁸ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 และมาตรา 23 (4) (ฅ)⁹ แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว ที่กำหนดให้คณะกรรมการทันตแพทย์สภา มีอำนาจหน้าที่ในการออกข้อบังคับทันตแพทย์สภาตามข้อบังคับทันตแพทย์สภา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ว่าด้วยการสืบสวนหรือสอบสวนในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2538 ได้มีการกำหนดกระบวนการพิจารณาของทันตแพทย์สภาว่าเมื่อมีผู้กล่าวหาหรือกล่าวโทษทันตแพทย์ว่า ประพฤติผิดด้านจรรยาบรรณก็เป็นหน้าที่ของเลขานุการทันตแพทย์สภาที่จะส่งเรื่องกล่าวหาให้กับประธานอนุกรรมการจรรยาบรรณเพื่อทำการสืบสวนข้อเท็จจริงว่า คดีมีมูลหรือไม่ เมื่อคณะอนุกรรมการดำเนินการสืบสวนตามอำนาจหน้าที่ครบถ้วนแล้ว ให้คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณเสนอรายงานและความเห็นต่อคณะกรรมการทันตแพทย์สภาว่าคดีมีมูลหรือไม่ ตามข้อ 7 (4)¹⁰ ของข้อบังคับทันตแพทย์สภา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ว่าด้วยการสืบสวนหรือสอบสวนในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2538 หากปรากฏว่าคดีดังกล่าวมีมูลและคณะกรรมการทันตแพทย์สภาเห็นพ้องกับความเห็นข้างมากของคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ เลขานุการก็จะเป็นผู้ดำเนินการแจ้งประธานอนุกรรมการสอบสวนว่า คณะกรรมการทันตแพทย์สภามีมติให้คณะอนุกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวน เพื่อพิสูจน์ว่าผู้ถูกร้องเรียนผู้นั้นประพฤตินอจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรมหรือไม่ อย่างไร แล้วเสนอต่อคณะกรรมการทันตแพทย์สภา เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับคดีด้านจรรยาบรรณ และออกคำสั่งทันตแพทย์สภาต่อไป แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นตามมาตรา 35 มาตรา 36 มาตรา 37 มาตรา 38 มาตรา 41 และมาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 และมาตรา 23 (4) (ฅ) แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว ที่กำหนดให้คณะกรรมการทันตแพทย์สภา มีอำนาจหน้าที่ในการออกข้อบังคับทันตแพทย์สภาตามข้อบังคับทันตแพทย์สภา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ว่าด้วยการสืบสวนหรือสอบสวนในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2538 ยังมีได้มีการกำหนดเกี่ยวกับระยะเวลาและวิธีการ

⁸พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 มาตรา 35-38 มาตรา 41-42.

⁹พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 มาตรา 23 (4) (ฅ).

¹⁰ข้อบังคับทันตแพทย์สภา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ว่าด้วยการสืบสวนหรือสอบสวนในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2538, ข้อ 7 (4).

สืบสวนสอบสวน ในการดำเนินการพิจารณาและวินิจฉัยความผิดด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมไว้โดยชัดเจน ซึ่งอาจส่งผลให้การดำเนินการทั้งกระบวนการเกิดความล่าช้า และทำให้ผู้ร้องเรียน (ประชาชน) เกิดความเคลือบแคลงสงสัยว่าทันตแพทยสภาช่วยเหลือพวกพ้องด้วยตัวเอง เพราะตามบทบัญญัติดังกล่าว บอกเพียงขั้นตอนการดำเนินการ แต่ไม่ได้มีการระบุเวลาในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนว่าแต่ละขั้นตอนใช้ระยะเวลาเท่าไร เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับประชาชนผู้ร้องเรียน และเพื่อพิสูจน์ความจริงให้กับผู้ประกอบวิชาชีพ ผู้ถูกร้องเรียน และเป็นการทำให้การทำงานของทันตแพทยสภาโปร่งใส

ดังนั้นแล้วเพื่อให้กระบวนการพิจารณาและวินิจฉัยความผิดด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสม และให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายมากที่สุด ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในประเด็นปัญหาไว้ตามแนวทาง ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการทันตแพทยสภา

เนื่องจากปัจจุบันคณะกรรมการทันตแพทยสภามีที่มาและองค์ประกอบตามมาตรา 15 และมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 ซึ่งจะมีที่มาอยู่ 3 แหล่ง รวมจำนวน 46 คน คือ กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน 18 คน กรรมการโดยการแต่งตั้งจาก 3 กระทรวง จำนวน 5 คน และกรรมการจากการเลือกตั้งโดยสมาชิกทันตแพทยสภา จำนวน 23 คน นั่นเอง โดยบทบัญญัตินี้มิได้เปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปในสายวิชาชีพอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาคดีด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ไม่มีหลักการถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน จนก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดีต่อทันตแพทยสภา ก่อให้เกิดความสูญเสีย ความน่าเชื่อถือจากสาธารณชน จนยากที่จะเรียกศรัทธาคืนมาได้ อีก ประกอบกับขั้นตอนกระบวนการพิจารณาคดีด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมมีความซับซ้อน ในบางคดีอาจใช้เวลานานในการพิจารณา ดังนั้นอาจทำให้ประชาชนไม่มั่นใจว่าจะได้รับความเป็นธรรมเนื่องจากคณะกรรมการทันตแพทยสภาประกอบด้วยผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมเกือบทั้งสิ้น เว้นแต่ปลัดกระทรวงสาธารณสุขที่ไม่ต้องเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม แต่ก็ยังเป็นผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพอนามัยของประชาชน

ผู้ศึกษาจึงเห็นควรที่จะมีการแก้ไขปรับปรุง ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของทันตแพทยสภา (Public Participation) การมีส่วนร่วมของประชาชน โดยให้นำระบบแพทยสภาของต่างประเทศ ได้แก่ ระบบธรรมาภิบาลของประเทศอังกฤษ นิวซีแลนด์ แอฟริกาใต้ จากที่ได้ศึกษามาแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัตินี้ดังกล่าว คือ ให้มีคณะกรรมการทันตแพทยสภาประกอบด้วยกรรมการ 2 กลุ่ม คือ กรรมการที่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมและกรรมการที่เป็นบุคคลทั่วไป หรือผู้ที่มีใช้ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ โดยกำหนดให้มีจำนวนเท่ากันเหมือนกับแพทยสภาของประเทศอังกฤษหรือให้มีกรรมการที่เป็นบุคคลทั่วไปจำนวนหนึ่งในสามส่วนก็ได้ โดยบุคคลทั่วไป เช่น ผู้พิพากษา อัยการ ตำรวจ หรือผู้แทนของสภานายความ เป็นต้น เพื่อให้เห็นมุมมองของคนที่ไม่ใช่ทันตแพทย์และสร้างความมั่นใจแก่ประชาชนในการพิจารณาและวินิจฉัยความผิดด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม

2. ปัญหาเกี่ยวกับการให้คณะกรรมการทันตแพทยสภาสามารถกล่าวโทษผู้ประกอบการวิชาชีพทันตกรรมที่กระทำความผิดด้านจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ

จะเห็นได้ว่า การที่ทันตแพทยสภาซึ่งเป็นองค์กรวิชาชีพและเป็นผู้ที่ออกกฎเกณฑ์เอง กล่าวโทษเอง ตัดสินเอง จะกลายเป็นเสมือนองค์กรที่รวมอำนาจทั้งในด้านนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ ในองค์กรเดียวกัน โดยเฉพาะในประเด็นการพิจารณาคดีด้านจรรยาบรรณ ซึ่งในขณะนี้ถือว่ามีความสำคัญยิ่งเพราะถือว่าเป็น “การพิจารณาทางปกครอง” และ “การทำคำสั่งทางปกครอง” ฯลฯ ทั้ง ๆ ที่ทันตแพทยสภามีวัตถุประสงค์หลักข้อหนึ่ง คือ “ควบคุมความประพฤติของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม” ตามมาตรา 8 (4) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 ซึ่งจะเห็นได้ว่าทันตแพทยสภามีอำนาจหน้าที่หลายประการ โดยเฉพาะการที่ออกข้อบังคับหลายฉบับเมื่อมีข้อบังคับแล้วทันตแพทยสภายังอาศัยอำนาจ ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 ในการที่กล่าวโทษทันตแพทย์ว่าได้กระทำความผิด ตามข้อบังคับเหล่านั้นด้วย เพื่อเป็นการปกป้องเกียรติศักดิ์ของทันตแพทยสภามีให้เสื่อมเสียเกียรติ ขาดความน่าเชื่อถือ และขาดความยุติธรรม

ผู้ศึกษาจึงเห็นควรที่จะต้องปรับกระบวนการดำเนินการเสียใหม่เพื่อให้ทันยุคทันสมัย เนื่องจากพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 เป็นกฎหมายที่ออกมาใช้บังคับแล้วถึง 30 ปี ทำให้บางส่วน โดยเฉพาะในกระบวนการพิจารณาทางปกครองและการทำคำสั่งทางปกครองอาจไม่เหมาะสมกับยุคสมัยและกาลเวลาในปัจจุบัน โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับสิทธิ ความยุติธรรม ความเป็นธรรมหรือธรรมาภิบาล ยิ่งเมื่อมีหลักเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวถูกบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ด้วยแล้ว เห็นควรที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขเสียใหม่ จึงมีข้อเสนอแนะว่า ในขณะที่ยังมีได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 ทำให้มาตรา 34 ยังคงมีผลใช้บังคับอยู่ และเห็นได้ชัดว่าขัดกับหลักในเรื่อง “ธรรมาภิบาล¹¹” และ “พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539” อย่างชัดเจนในเรื่องการพิจารณาทางปกครองและการทำคำสั่งทางปกครอง แต่ทันตแพทยสภาย่อมสามารถที่จะดำเนินการอย่างเหมาะสมโดยเหตุและผลได้ กล่าวคือ ทันตแพทยสภาสมควรเร่งด่วน การดำเนินการตามมาตรา 34 วรรคสองไว้เป็นการชั่วคราวก่อน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความมีศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพทันตกรรม (ทันตแพทย์) และองค์กรวิชาชีพ (ทันตแพทยสภา) นั่นเอง

¹¹ดร.แสงชัย อภิชาติธนพัฒน์, “หลักธรรมาภิบาลในการบริหารองค์กร (Good Governance),” [Online]. Available URL : <https://www.constitutionalcourt.or.th/occlink.php?nid=8735>.

3. ปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลา และวิธีการสืบสวนหรือสอบสวนในการดำเนินการพิจารณาและวินิจฉัยความผิดด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม

จะเห็นได้ว่า ตามมาตรา 35 มาตรา 36 มาตรา 37 มาตรา 38 มาตรา 41 และมาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 และมาตรา 23 (4) (ฅ) แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวที่กำหนดให้คณะกรรมการทันตแพทยสภา มีอำนาจหน้าที่ในการออกข้อบังคับทันตแพทยสภา ตามข้อบังคับทันตแพทยสภา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ว่าด้วยการสืบสวนหรือสอบสวนในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2538 โดยบทบัญญัติดังกล่าวมิได้กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการสอบสวนในแต่ละขั้นตอนไว้ อีกทั้งมิได้มีการกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของคณะกรรมการแต่ละคณะเอาไว้ หรือการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการยังไม่มี ความชัดเจนหรือไม่เป็นธรรมเนียมแก่คู่กรณี

โดยบทบัญญัติในมาตรา 35 มาตรา 36 มาตรา 37 มาตรา 38 มาตรา 41 และมาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 จะเห็นได้ว่าบทบัญญัติทั้ง 6 ดังกล่าวเป็นการเปิดช่องให้คณะกรรมการสามารถดำเนินการได้ตามความเหมาะสมแก่ความยากง่าย ความซับซ้อนของคดี แต่ก็อาจทำให้เกิดการทำงานที่ล่าช้าได้ เพราะในปัจจุบันมีคดีที่เข้าสู่ทันตแพทยสภาเป็นจำนวนมาก และทันตแพทยสภาใช้ระยะเวลาในการดำเนินการนานมาก จนผู้ร้องเรียนถอดใจที่จะรอผลการพิจารณาของทันตแพทยสภาและทำให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นและศรัทธาในองค์กรแห่งนี้ไปมาก

ผู้ศึกษาจึงเห็นควรที่จะมีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการในขั้นตอนการสอบสวนคดีด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ไว้ให้มีความชัดเจน เพื่อเป็นการเร่งรัดให้คณะกรรมการแต่ละคณะดำเนินการพิจารณา แต่ละขั้นตอนให้แล้วเสร็จ เพื่อความเป็นธรรมแก่ผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหาและเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กรทันตแพทยสภา

เอกสารอ้างอิง

ไพศาล ลิมสติกดิ์, “กลไกธรรมาภิบาลในการควบคุมวิชาชีพเวชกรรมในต่างประเทศ:

กรณีศึกษาประเทศสหราชอาณาจักร นิวซีแลนด์และแอฟริกาใต้,”

(วิทยานิพนธ์ นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2555.

ดร.แสงชัย อภิชาติชนพัฒน์, “หลักธรรมาภิบาลในการบริหารองค์กร (Good Governance),” [Online].

Available URL : https://www.constitutionalcourt.or.th/occ_web/ewt_dl_link.php?nid=8735.

พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537, ราชกิจจานุเบกษาเล่ม 111 ตอนที่ 40 ก, หน้า 2-12.

ข้อบังคับทันตแพทยสภา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ว่าด้วยการสืบสวนหรือสอบสวนในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2538, ราชกิจจานุเบกษาเล่ม 113 ตอนที่ 17 ง น. 51-52.